

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (peti senat)

z dne 13. septembra 2018*

„Predhodno odločanje – Prosto gibanje oseb – Člen 45 PDEU – Akt o pristopu iz leta 2003 – Priloga XII, poglavje 2 – Možnost države članice, da odstopi od člena 7(2) Uredbe (EU) št. 492/2011 in člena 7(3) Direktive 2004/38/ES – Poljski državljan, ki ni dopolnil neprekinjenega obdobja dvanajstih mesecev registriranega dela v državi članici gostiteljici“

V zadevi C-618/16,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber) (višje sodišče (senat za pritožbe v upravnih zadevah), Združeno kraljestvo) z odločbo z dne 21. novembra 2016, ki je na Sodišče prispela 29. novembra 2016, v postopku

Rafal Prefeta

proti

Secretary of State for Work and Pensions,

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi J. L. da Cruz Vilaça, predsednik senata, A. Tizzano (poročevalec), podpredsednik Sodišča, E. Levits in A. Borg Barthet, sodnika, ter M. Berger, sodnica,

generalni pravobranilec: M. Wathelet,

sodna tajnica: L. Hewlett, glavna administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 11. januarja 2018,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za R. Prefeto J. Power, solicitor, T. Royston, barrister, in R. Drabble, QC,
- za vlado Združenega kraljestva R. Fadoju in C. Crane, agentki, skupaj s K. Apps in D. Blundellom, barristers,
- za Evropsko komisijo D. Martin in J. Tomkin, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 28. februarja 2018

izreka naslednjo

* Jezik postopka: angleščina.

Sodbo

- 1 Ta predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago Priloge XII k Aktu o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike in prilagoditvah Pogodb, na katerih temelji Evropska unija (UL 2003, L 236, str. 33, v nadaljevanju: Akt o pristopu iz leta 2003), člena 7(2) Uredbe (EU) št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o prostem gibanju delavcev v Uniji (UL 2011, L 141, str. 1) in člena 7(3) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 46).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med R. Prefeto in Secretary of State for Work and Pensions (minister za delo in pokojnine, Združeno kraljestvo) (v nadaljevanju: minister), ker mu slednji ni odobril podpornega in zaposlitvenega dodatka, povezanega z dohodkom.

Pravni okvir

Pravo Unije

Akt o pristopu iz leta 2003

- 3 Akt o pristopu iz leta 2003 določa pogoje za pristop med drugim Republike Poljske k Evropski uniji in prilagoditve Pogodb.
- 4 Člen 1, druga in peta alineja, tega akta določa:

„V tem aktu:

[...]

- izraz ‚sedanje države članice‘ pomeni Kraljevino Belgijo, Kraljevino Dansko, Francosko republiko, Helensko republiko, Italijansko republiko, Irsko, Kraljevino Nizozemsko, Portugalsko republiko, Republiko Avstrijo, Republiko Finsko, Kraljevino Španijo, Kraljevino Švedsko, Veliko vojvodstvo Luksemburg, Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske, Zvezno republiko Nemčijo;

[...]

- izraz ‚nove države članice‘ pomeni Češko republiko, Republiko Estonijo, Republiko Ciper, Republiko Latvijo, Republiko Litvo, Republiko Madžarsko, Republiko Malto, Republiko Poljsko, Republiko Slovenijo in Slovaško republiko;

[...]“

- 5 V četrtem delu Akta o pristopu iz leta 2003 so vsebovane začasne določbe, ki se uporabljajo za nove države članice. Člen 24 tega akta, ki je umeščen v navedeni del, določa:

„Ukrepi, navedeni v Prilogah V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII in XIV k temu aktu, se za nove države članice uporabljajo pod pogoji, določenimi v teh prilogah.“

- 6 Priloga XII k Aktu o pristopu iz leta 2003 ima naslov „Seznam iz člena 24 Akta o pristopu: Poljska“. Poglavje 2 te priloge, ki se nanaša na prosto gibanje oseb, v odstavkih 1, 2, 5 in 9 določa:

„1. Člen [45] in prvi odstavek člena [56] [PDEU] se v zvezi s prostim gibanjem delavcev in svobodo opravljanja storitev, ki vključuje začasno gibanje delavcev, kot je opredeljeno v členu 1 Direktive [Evropskega parlamenta in Sveta] 96/71/ES [o napatitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 2, str. 431)] med Poljsko na eni strani ter Belgijo, Češko, Dansko, Nemčijo, Estonijo, Grčijo, Španijo, Francijo, Irsko, Italijo, Latvijo, Litvo, Luksemburgom, Madžarsko, Nizozemsko, Avstrijo, Portugalsko, Slovenijo, Slovaško, Finsko, Švedsko in Združenim kraljestvom na drugi strani, v celoti uporabljata le ob upoštevanju prehodnih določb iz odstavkov od 2 do 14.

2. Z odstopanjem od členov od 1 do 6 Uredbe [Sveta] (EGS) št. 1612/68 [z dne 15. oktobra 1968 o prostem gibanju delavcev v Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 1, str. 15)] in do konca dveletnega obdobja od dne pristopa bodo sedanje države članice uporabljale nacionalne ukrepe ali ukrepe iz dvostranskih sporazumov, ki urejajo dostop poljskih državljanov na njihove trge dela. Sedanje države članice lahko uporabljajo take ukrepe do konca petletnega obdobja od dne pristopa.

Poljski državljani, ki na dan pristopa zakonito delajo v sedanji državi članici in se jim je dovolil dostop na trg dela v tej državi članici za neprekinjeno obdobje 12 mesecev ali več, bodo imeli dostop na trg dela te države članice, vendar ne na trg dela drugih držav članic, ki uporabljajo nacionalne ukrepe.

Poljski državljani, ki se jim je dovolil dostop na trg dela v sedanji državi članici po pristopu za neprekinjeno obdobje 12 mesecev ali več, tudi uživajo iste pravice. Poljski državljani iz drugega in tretjega pododstavka zgoraj prenehajo uživati pravice iz navedenih pododstavkov, če prostovoljno zapustijo trg dela zadevne sedanje države članice.

Poljski državljani, ki na dan pristopa ali v obdobju, ko se uporabljajo nacionalni ukrepi, zakonito delajo v sedanji državi članici in ki se jim je dovolil dostop na trg dela te države članice za obdobje krajše od 12 mesecev, ne uživajo teh pravic.

[...]

5. Država članica, ki do konca petletnega obdobja iz odstavka 2 ohrani nacionalne ukrepe ali ukrepe iz dvostranskih sporazumov, lahko v primeru resnih motenj na svojem trgu dela ali grožnje le-teh in po tem, ko uradno obvesti Komisijo, nadaljuje z uporabo teh ukrepov do konca sedemletnega obdobja od dne pristopa. Če takega uradnega obvestila ni, se uporabljajo členi od 1 do 6 Uredbe [št. 1612/68].

9. Če nekaterih določb Direktive [Sveta] 68/360/EGS [z dne 15. oktobra 1968 o odpravi omejitev gibanja in prebivanja v Skupnosti za delavce držav članic in za njihove družine (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 1, str. 27)] ni mogoče uporabljati ločeno od določb Uredbe [št. 1612/68], katerih uporaba je odložena v skladu z odstavki od 2 do 5 in 7 ter 8, smejo Poljska in sedanje države članice odstopati od teh določb, kolikor je to potrebno za uporabo odstavkov od 2 do 5 in 7 ter 8.“

Uredba št. 492/2011

- 7 Poglavje I Uredbe št. 492/2011 je naslovljeno „Zaposlovanje, enako obravnavanje in družine delavcev“.

- 8 V oddelku 1 tega poglavja, naslovljenem „Dostop do zaposlitve“, člani od 1 do 6 Uredbe št. 492/2011 v bistvu prepovedujejo določbe zakonov ali drugih predpisov ter upravne prakse države članice, ki za državljane drugih držav članic omejujejo ponujanje in iskanje zaposlitve, dostop do zaposlitve in njeno izvajanje ali to omejujejo s pogoji, ki se ne uporabljajo za državljane te države članice.
- 9 V oddelku 2 navedenega poglavja, naslovljenem „Zaposlovanje in enako obravnavanje“, člen 7 te uredbe v prvem in drugem odstavku določa:

„1. Delavec, ki je državljan države članice, na ozemlju drugih držav članic zaradi njegovega državljanstva ne sme biti obravnavan drugače kot domači delavci v zvezi z zaposlitvenimi in delovnimi pogoji, predvsem glede plačila, odpustitve in, če postane brezposeln, glede vrnitve na delovno mesto ali ponovne zaposlitve.

2. Delavec uživa enake socialne in davčne ugodnosti kot domači delavci.“

- 10 Člen 41 Uredbe št. 492/2011 določa:

„Uredba [št. 1612/68] se razveljavi.

Sklicevanja na razveljavljeno uredbo se upoštevajo kot sklicevanja na to uredbo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo v Prilogi II.“

Direktiva 2004/38

- 11 Člen 7 Direktive 2004/38, naslovljen „Pravica do prebivanja za več kot tri mesece“, določa:

„1. Vsi državljani Unije imajo pravico prebivati na ozemlju druge države članice v obdobju, daljšem od treh mesecev če:

(a) so delavci ali samozaposlene osebe v državi članici gostiteljici [...]

[...]

3. Za namene odstavka 1(a) državljan Unije, ki ni več delavec ali samozaposlena oseba, ohrani status delavca ali samozaposlene osebe v naslednjih primerih:

(a) če je začasno nezmožen za delo zaradi bolezni ali nezgode;

(b) če je ustrezno prijavljen kot neprostovoljno brezposeln, potem ko je bil zaposlen več kot eno leto in je prijavljen kot iskalec zaposlitve pri ustreznem zavodu za zaposlovanje;

(c) če je ustrezno prijavljen kot neprostovoljno brezposeln, potem ko se mu je iztekla pogodba o zaposlitvi za določen čas, krajši od enega leta, ali potem, ko je postal neprostovoljno brezposeln v prvih dvanajstih mesecih in se je prijavil kot iskalec zaposlitve pri ustreznem zavodu za zaposlovanje. V tem primeru ohrani status delavca za dobo najmanj šestih mesecev;

(d) če se vključi v poklicno usposabljanje. Razen v primeru, da je oseba neprostovoljno brezposelna, ohranitev statusa delavca zahteva usposabljanje, povezano s prejšnjo zaposlitvijo.“

[...]

12 Člen 38 te direktive, naslovljen „Razveljavitve“, v odstavkih 2 in 3 določa:

„2. Direktive 64/221/EGS, 68/360/EEC, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EGS se razveljavijo z učinkom od 30. aprila 2006.

3. Sklici na razveljavljene določbe in direktive se razumejo kot sklici na to direktivo.“

Pravo Združenega kraljestva

13 Immigration (European Economic Area) Regulations 2006/1003 (uredba 2006/1003 o priseljevanju (Evropski gospodarski prostor) (v nadaljevanju: uredba iz leta 2006)), ki je bila sprejeta za prenos Direktive 2004/38, je spremenila Accession (Immigration and Worker Registration) Regulations 2004/1219 (uredba 2004/1219 o pristopu (priseljevanje in prijava delavcev)). V skladu s to zadnjemavedeno uredbo, ki je bila tako spremenjena (v nadaljevanju: uredba iz leta 2004), je bila uporaba pravil Unije, ki se nanašajo na področje prostega gibanja delavcev, v Združenem kraljestvu odložena za državljane osmih od desetih držav članic, ki so 1. maja 2004 pristopile k Uniji, med katerimi je bila Republika Poljska. Ti ukrepi odstopanja, sprejeti na podlagi člena 24 Akta o pristopu iz leta 2003, so ostali v veljavi do 30. aprila 2011.

14 Uredba iz leta 2004 je določala sistem prijave (Accession State Worker Registration Scheme (sistem prijave delavcev iz držav članic pristopnic)), ki se je uporabljal za državljane iz teh osmih držav pristopnic, ki so delali v Združenem kraljestvu v obdobju od 1. maja 2004 do 30. aprila 2011.

15 Člen 2 te uredbe, naslovljen „Delavec iz države pristopnice, za katerega velja obveznost prijave“, je določal:

„(1) Ob upoštevanju naslednjih odstavkov tega člena ‚delavec iz države pristopnice, za katerega velja obveznost prijave‘, pomeni državljan zadevne države pristopnice, ki v pristopnem obdobju dela v Združenem kraljestvu.

[...]

(4) Državljan zadevne države pristopnice, ki v Združenem kraljestvu zakonito dela neprekinjeno obdobje dvanajstih mesecev, in sicer delno ali v celoti po 30. aprilu 2004, se ob koncu navedenega 12-mesečnega obdobja ne šteje več za delavca iz države pristopnice, za katerega velja obveznost prijave.

[...]

(8) Za namene odstavkov 3 in 4 se šteje, da je oseba v Združenem kraljestvu delala neprekinjeno obdobje dvanajstih mesecev, če je v Združenem kraljestvu zakonito delala na začetku in koncu navedenega obdobja ter če vsa vmesna obdobja, v katerih v Združenem kraljestvu ni zakonito delala, skupaj ne presegajo 30 dni.

[...]“

16 Člen 4(2) navedene uredbe je določal:

„Državljan zadevne države pristopnice, ki bi imel status delavca iz države pristopnice, ki se mora prijaviti, če bi začel delati v Združenem kraljestvu, nima pravice prebivati v Združenem kraljestvu kot iskalec zaposlitve zato, da bi tam iskal zaposlitev.“

17 Člen 5(3) in (4) uredbe iz leta 2004 je določal:

„(3) ob upoštevanju odstavka 4 se člen 6(2) uredbe iz leta 2006 ne uporablja za delavca iz države pristopnice, za katerega velja obveznost prijave, ki preneha delati.

(4) če delavec iz države pristopnice, za katerega velja obveznost prijave, preneha delati za pooblaščenega delodajalca v okoliščinah, navedenih v členu 6(2) uredbe iz leta 2006, med enomesečnim obdobjem, ki se začne na dan začetka dela, se navedeni člen uporablja za navedenega delavca v preostanku navedenega enomesečnega obdobja.“

18 Člen 6(1) uredbe iz leta 2006, ki se je nanašal na primere, v katerih ima lahko državljan države članice Evropskega gospodarskega prostora pravico do prebivanja na ozemlju Združenega kraljestva, je v različici, ki se je uporabljala v postopku v glavni stvari, določal:

„(1) V tej uredbi ‚upravičena oseba‘ pomeni osebo, ki je državljan EGP in prebiva v Združenem kraljestvu kot:

[...];

(b) delavec;

[...]“

19 V členu 6(2) navedene uredbe, ki je določal pogoje, ki jih je morala izpolnjevati oseba, ki je prenehala delati, za to, da je ohranila status delavca v smislu člena 6(1)(b) te uredbe, je bilo določeno:

„Ob upoštevanju člena 7A(4) se oseba, ki ni več zaposlena, za namene odstavka 1(b) še vedno obravnava kot delavec, če

(a) je začasno nezmožna za delo zaradi bolezni ali nezgode;

(b) je ustrezno prijavljena kot neprostovoljno brezposelna, potem ko je bila zaposlena v Združenem kraljestvu, če je prijavljena kot iskalec zaposlitve pri ustreznem zavodu za zaposlovanje, in

(i) je bila zaposlena eno leto ali več, preden je postala brezposelna;

(ii) je brezposelna manj kot šest mesecev; ali

(iii) lahko predloži dokazilo o tem, da še naprej išče zaposlitev v Združenem kraljestvu in da ima resnično možnost, da se zaposli;

[...]“

20 Člen 7A(4) uredbe iz leta 2006 je določal:

„Člen 6(2) se uporablja za delavca iz države pristopnice, ki:

(a) je oseba, za katero se je 30. aprila 2011 uporabljal člen 5(4) [uredbe iz leta 2004]; ali

(b) je po 1. maju 2011 postal nezmožen za delo, brezposeln ali je prenehal delati, odvisno od primera.“

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

21 R. Prefeta, poljski državljan, je leta 2008 vstopil v Združeno kraljestvo, kjer je delal od 7. julija 2009 do 11. marca 2011, ko je prenehal delati zaradi poškodbe zunaj delovnega mesta.

- 22 R. Prefeta je od prihoda v Združeno kraljestvo imel status „delavca iz države pristopnice, za katerega velja obveznost prijave“, v smislu člena 2(1) uredbe iz leta 2004. Vendar je R. Prefeta, ker je potrdilo o prijavi kot delavec pridobil šele 5. januarja 2011, prijavljen delal v skupnem obdobju zgolj dveh mesecev in šestih dni.
- 23 R. Prefeta se je po 11. marcu 2011, ker je bil ustrezno prijavljen kot neprostovoljno brezposelna oseba, prijavil kot iskalec zaposlitve pri pristojnem nacionalnem zavodu. Na tej podlagi je od 20. marca 2011 prejemal nadomestilo za brezposelnost.
- 24 R. Prefeta je 20. oktobra 2011 pri ministrstvu vložil prošnjo za prejetje podpornega in zaposlitvenega dodatka, povezanega z dohodkom.
- 25 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da se ta dodatek, ki je namenjen kategorijam oseb, katerih zmožnost za delo je omejena zaradi njihovega fizičnega ali duševnega stanja, lahko dodeli le delavcem v smislu člena 6(1)(b) in člena 6(2) uredbe iz leta 2006, ne pa iskalcem zaposlitve.
- 26 Minister je zato vlogo R. Prefete zavrnil, ker je ugotovil, da R. Prefeta ni dokazal, da je bil, preden je zaposlitev izgubil, zaposlen v neprekinjenem obdobju, ki je enako ali daljše od dvanajstih mesecev, in prijavljen v skladu z uredbo iz leta 2004, na podlagi česar bi ohranil svoj status delavca v smislu člena 6(1)(b) in člena 6(2) uredbe iz leta 2006.
- 27 R. Prefeta je zoper odločbo ministra vložil tožbo pri First-tier Tribunal (Social Entitlement Chamber) (sodišče prve stopnje (senat za socialne dajatve), Združeno kraljestvo). Ker je navedeno sodišče njegovo tožbo zavrnilo, je R. Prefeta vložil pritožbo pri Upper Tribunal (višje sodišče (senat za pritožbe v upravnih zadevah), Združeno kraljestvo).
- 28 R. Prefeta v pritožbi v bistvu trdi, da je člen 5(3) uredbe iz leta 2004 državljanom zadevnih držav pristopnic, ki niso delali v Združenem kraljestvu s potrdilom o prijavi v neprekinjenem obdobju dvanajstih mesecev, preprečeval, da bi lahko ohranili status delavca v smislu člena 7(3) Direktive 2004/38 in bili tako upravičeni do enakega obravnavanja iz člena 7(2) Uredbe št. 492/2011. R. Prefeta meni, da nacionalna ureditev, ki je v nasprotju s tema navedenima določbama, ni mogla biti utemeljena na podlagi Akta o pristopu iz leta 2003, saj z njim ni dovoljeno odstopanje od navedenih določb.
- 29 Minister v nasprotju s tem trdi, da je bila uredba iz leta 2004 združljiva z Aktom o pristopu iz leta 2003. V zvezi s tem navaja, da Priloga XII, poglavje 2, odstavek 2, navedenega akta določa, da poljski državljani, ki v obdobju, v katerem se uporabljajo nacionalni ukrepi, zakonito delajo in ki se jim je dovolil dostop do trga dela te države članice za obdobje, krajše od dvanajstih mesecev, ne uživajo pravic, ki jih imajo delavci na podlagi člena 7(3) Direktive 2004/38 in člena 7(2) Uredbe št. 492/2011.
- 30 V teh okoliščinah je Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber) (višje sodišče (senat za pritožbe v upravnih zadevah)) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo tri vprašanja:
- „1. Ali je Priloga XII k [Aktu o pristopu iz leta 2003] državam članicam omogočala izključitev poljskih državljanov iz ugodnosti, ki jih določata člen 7(2) Uredbe [št. 492/2011] in člen 7(3) Direktive [2004/38], če pri delavcu, ki je z zamudo izpolnil nacionalno zahtevo glede registracije svoje zaposlitve, neprekinjeno obdobje registriranega dela še ni znašalo dvanajst mesecev?
2. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen, ali se lahko delavec, ki je poljski državljan, v okoliščinah iz prvega vprašanja sklicuje na člen 7(3) Direktive [2004/38], ki se nanaša na ohranitev statusa delavca?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 31 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba Prilogo XII, poglavje 2, k Aktu o pristopu iz leta 2003 razlagati tako, da je ta priloga v prehodnem obdobju, ki ga je določala, Združenemu kraljestvu omogočala, da poljskega državljana, ki ni izpolnjeval pogoja, določenega v nacionalni zakonodaji – in sicer da je na njegovem ozemlju prijavljen delal v neprekinjenem obdobju dvanajstih mesecev – izključi iz uporabe člena 7(3) Direktive 2004/38 in člena 7(2) Uredbe št. 492/2011.
- 32 V zvezi s tem je treba najprej ugotoviti, da Priloga XII, poglavje 2, odstavek 1, k Aktu o pristopu iz leta 2003 določa, da se člen 39 in člen 49, prvi odstavek, ES (postala člen 45 in člen 56, prvi odstavek, PDEU) v zvezi s prostim gibanjem delavcev in svobodo opravljanja storitev, ki vključuje začasno gibanje delavcev med Poljsko in sedanjimi državami članicami, v celoti uporabljata le ob upoštevanju prehodnih določb iz odstavkov od 2 do 14 tega poglavja. Te prehodne določbe v bistvu določajo odstopanja od členov od 1 do 6 Uredbe št. 1612/68, pod nekaterimi pogoji pa tudi od določb Direktive 68/360.
- 33 Priloga XII, poglavje 2, Akta o pristopu iz leta 2003 sicer ne napotuje niti na Direktivo 2004/38 niti na Uredbo št. 492/2011, saj sta bili slednji sprejeti po začetku veljavnosti tega akta o pristopu. Vendar je iz samega besedila člena 38(3) te direktive in člena 41 te uredbe razvidno, da je treba napotovanja na Uredbo št. 1612/68 in Direktivo 68/360, ki sta ju Direktiva 2004/38 in Uredba št. 492/2011 razveljavili, šteti za napotovanja na ustrezne določbe zadnjenavedene direktive in uredbe.
- 34 Za odgovor na vprašanje predložitvenega sodišča je treba preveriti, ali je Priloga XII, poglavje 2, k Aktu o pristopu iz leta 2003 Združenemu kraljestvu omogočala, da v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari, ne uporabi člena 7(3) Direktive 2004/38. Uporaba člena 7(2) Uredbe št. 492/2011, v skladu s katerim delavec, ki je državljan države članice, na ozemlju druge države članice uživa enake socialne in davčne ugodnosti kot domači delavci, je namreč pogojena s tem, da lahko oseba, ki je v položaju R. Prefete, ki ni več delavec ali samozaposlena oseba, kljub temu ohrani status delavca na podlagi člena 7(3) Direktive 2004/38.
- 35 V zvezi s tem je treba poudariti, da smejo v skladu s Prilogo XII, poglavje 2, odstavek 9, k Aktu o pristopu iz leta 2003 Republika Poljska in sedanje države članice zgolj, če nekaterih določb Direktive 2004/38 ni mogoče uporabiti ločeno od določb Uredbe št. 492/2011, katerih uporaba je odložena na podlagi Priloge XII, poglavje 2, odstavki od 2 do 5, 7 in 8, k temu Akta o pristopu, odstopiti od teh določb v delu, v katerem je to potrebno za uporabo teh odstavkov.
- 36 Zato je treba preveriti, prvič, ali je člen 7(3) Direktive 2004/38 mogoče uporabiti ločeno od členov od 1 do 6 Uredbe št. 492/2011, katerih uporaba je bila odložena.
- 37 V zvezi s tem je treba opozoriti, kot je generalni pravobranilec poudaril v točki 62 sklepnih predlogov, da možnost, da državljan Unije, ki je začasno prenehal opravljati dejavnost kot delavec ali samozaposlena oseba, ohrani status delavca na podlagi člena 7(3) Direktive 2004/38 in pravico do prebivanja, ki temu ustreza, na podlagi člena 7(1) te direktive, temelji na premisi, da je ta državljan na voljo in primeren za ponovno vključitev na trg dela v državi članici gostiteljici v razumnem roku (glej po analogiji sodbo z dne 19. junija 2014, Saint Prix, C-507/12, EU:C:2014:2007, točka od 38 do 41).
- 38 Člen 7(3)(a) Direktive 2004/38 se namreč po eni strani nanaša na položaj državljana Unije, ki je začasno nezmožen za delo zaradi bolezni ali nezgode, na podlagi katerega se domneva, da bo lahko ponovno postal delavec ali samozaposlena oseba, ko tečasne nezmožnosti za delo ne bo več.

Člen 7(3)(b) in (c) te direktive po drugi strani od državljana Unije, ki je gospodarsko neaktiven, zahteva, da se pri ustreznem zavodu za zaposlovanje prijavi kot iskalec zaposlitve, medtem ko člen 7(3)(d) navedene direktive zahteva, da se pod nekaterimi pogoji vključi v poklicno usposabljanje.

- 39 Člen 7(3) Direktive 2004/38 se torej nanaša na položaje, v katerih je ponovna vključitev državljana Unije na trg dela države članice gostiteljice mogoča v razumnem roku. Uporabe te določbe zato ni mogoče ločiti od uporabe določb Uredbe št. 492/2011, ki urejajo dostop do zaposlitve državljana države članice na ozemlju druge države članice, in sicer členov od 1 do 6 te uredbe.
- 40 Drugič, preveriti je treba, ali je za uporabo odstopanj iz prehodnih določb iz Priloge XII, poglavje 2, odstavki od 2 do 5, 7 in 8, k Aktu o pristopu iz leta 2003 potrebno odstopanje od člena 7(3) Direktive 2004/38.
- 41 V zvezi s tem je treba poudariti, da je Sodišče že razsodilo, da je cilj prehodnih določb iz Priloge XII, poglavje 2, k temu aktu o pristopu, da se prepreči, da bi po pristopu novih držav članic v Unijo nastale motnje na trgih dela v starih državah članicah zaradi nenadnega prihoda velikega števila delavcev, ki so državljani teh novih držav članic (glej v tem smislu sodbo z dne 10. februarja 2011, Vicoplus in drugi, od C-307/09 do C-309/09, EU:C:2011:64, točka 34 in navedena sodna praksa).
- 42 V obravnavanem primeru, kot sta vlada Združenega kraljestva in Komisija poudarili v svojih pisnih stališčih, je navedena država članica uredbo iz leta 2004 sprejela ob uporabi odstopanj, določenih s prehodnimi določbami iz Priloge XII, poglavje 2, odstavka 2 in 9, k Aktu o pristopu iz leta 2003.
- 43 Priloga XII, poglavje 2, odstavek 2, prvi pododstavek, k temu aktu o pristopu v bistvu določa, da z odstopanjem od členov od 1 do 6 Uredbe št. 492/2011 v prehodnem obdobju po datumu pristopa sedanje države članice uporabljajo ukrepe, ki urejajo dostop poljskih državljanov na njihove trge dela.
- 44 Na tej podlagi je bil torej s členom 2 uredbe iz leta 2004 v britanski pravni red uveden status „delavca iz države pristopnice, za katerega velja obveznost prijave“ za državljane držav pristopnic, ki delajo v Združenem kraljestvu v obdobju uporabe navedene uredbe. V navedeni uredbi je bilo določeno, da zadevni delavci ta status izgubijo po tem, ko so dvanajst mesecev prijavljeni delali na ozemlju navedene države članice, pri čemer je moralo biti to delo v celoti ali deloma opravljeno po 30. aprilu 2004.
- 45 Državljan zadevne države pristopnice je moral za obdobje, ko je imel navedeni status, pri pristojnih nacionalnih organih pridobiti potrdilo o prijavi svojega dela in ni bil upravičen do vseh pravic, ki jih pravo Unije priznava državljanu države članice, ki se preseli v drugo državo članico, da bi tam delal. Natančneje, s členoma 4 in 5 uredbe iz leta 2004 je bila omejena pravica državljana države pristopnice, da kot iskalec zaposlitve prebiva v Združenem kraljestvu, da bi tam iskal delo, in njegova možnost, da ohrani status delavca in ustrezno pravico do prebivanja, če preneha biti delavec ali samozaposlena oseba.
- 46 Kot je v bistvu navedla Komisija v pisnem stališču, je bil odstop od člena 7(3) Direktive 2004/38, ki ga je določilo Združeno kraljestvo, tako potreben za polni učinek ukrepov, ki jih je ta država članica sprejela na podlagi odstopanj, ki jih določajo prehodne določbe iz Priloge XII, poglavje 2, odstavka 2 in 9, k Aktu o pristopu iz leta 2003.
- 47 Če bi namreč delavec države pristopnice, ki je prenehal biti delavec ali samozaposlena oseba, ne da bi pred tem dvanajst mesecev neprekinjeno prijavljen delal v Združenem kraljestvu, lahko uveljavljal člen 7(3) navedene direktive, da bi ohranil status delavca in pravico do prebivanja, ki temu ustreza, na podlagi člena 7(1) te direktive, Združeno kraljestvo ne bi moglo zagotoviti polnega učinka teh ukrepov odstopanja, namen katerih je bil med drugim omejiti pravice ekonomsko neaktivnih državljanov države pristopnice do prebivanja na ozemlju Združenega kraljestva z namenom iskanja zaposlitve.

- 48 Glede na zgoraj navedeno je treba ugotoviti, da je bilo v skladu s Prilogo XII, poglavje 2, odstavka 2 in 9, k Aktu o pristopu iz leta 2003 Združenemu kraljestvu dovoljeno, da ne uporabi člena 7(3) Direktive 2004/38 v okoliščinah, kot so te v postopku v glavni stvari.
- 49 Te ugotovitve ni mogoče ovreči z okoliščino, da je v obravnavanem primeru R. Prefeta, preden je prenehal delati, delal v Združenem kraljestvu v obdobju od 7. julija 2009 do 11. marca 2011, torej v obdobju približno dvajsetih mesecev.
- 50 Kot je v bistvu generalni pravobranilec poudaril v točkah od 69 do 71 sklepnih predlogov, je namreč iz Priloge XII, poglavje 2, odstavek 2, tretji pododstavek, k Aktu o pristopu iz leta 2003 razvidno, da so morali poljski državljani izpolniti dva kumulativna pogoja, da bi se izognili ukrepom odstopanja, ki so bili sprejeti na podlagi navedenega odstavka, in sicer po eni strani dopolnitev neprekinjenega obdobja dela dvanajstih mesecev in po drugi strani dovolitev vstopa na trg dela zadevne države članice.
- 51 Glede tega drugega pogoja je treba poudariti, da je uredba iz leta 2004 dovoljenje za vstop na trg dela pogojevala s pridobitvijo potrdila o prijavi pri pristojnih nacionalnih organih.
- 52 Vendar je iz spisa, ki je na voljo Sodišču, razvidno, da je R. Prefeta pri pristojnih nacionalnih organih Združenega kraljestva pridobil potrdilo o prijavi za svoje delo šele 5. januarja 2011, tako da je treba šteti, da je imel dovoljenje za vstop na trg dela te države članice zgolj v skupnem obdobju dveh mesecev in šestih dni, kar je manj kot dvanajst mesecev, kar se zahteva s Prilogo XII, poglavje 2, odstavek 2, tretji pododstavek, k Aktu o pristopu iz leta 2003.
- 53 V teh okoliščinah se R. Prefeta, ker ni mogel koristiti ugodnosti iz člena 7(3) Direktive 2004/38, da bi ohranil status delavca, potem ko je prenehal delati, tudi ni mogel sklicevati na člen 7(2) Uredbe št. 492/2011, saj se ta nanaša na državljane države članice, ki imajo navedeni status (glej v tem smislu sodbi z dne 18. julija 2007, Geven, C-213/05, EU:C:2007:438, točka 16, in z dne 21. februarja 2013, N., C-46/12, EU:C:2013:97, točki 48 in 49).
- 54 Zato ni treba preveriti, ali je Priloga XII, poglavje 2, k Aktu o pristopu iz leta 2003 Združenemu kraljestvu dovoljevala, da ne uporabi člena 7(2) Uredbe št. 492/2011 v položaju, kot je ta v postopku v glavni stvari.
- 55 Glede na vse zgoraj navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba Prilogo XII, poglavje 2, k Aktu o pristopu iz leta 2003 razlagati tako, da je ta priloga v prehodnem obdobju, ki ga je določala, Združenemu kraljestvu omogočala, da poljskega državljana, kot je R. Prefeta, ki ni izpolnjeval pogoja, določenega v nacionalni zakonodaji – in sicer da je na njegovem ozemlju prijavljen delal v neprekinjenem obdobju dvanajstih mesecev – izključi iz uporabe člena 7(3) Direktive 2004/38.

Drugo vprašanje

- 56 Glede na odgovor na prvo vprašanje na drugo vprašanje ni treba odgovoriti.

Stroški

- 57 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (peti senat) razsodilo:

Prilogo XII, poglavje 2, k Aktu o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike in prilagoditvah Pogodb, na katerih temelji Evropska unija je treba razlagati tako, da je ta priloga v prehodnem obdobju, ki ga je določala, Združenemu kraljestvu Velike Britanije in Severne Irske omogočala, da poljskega državljana, kot je Rafal Prefeta, ki ni izpolnjeval pogoja, določenega v nacionalni zakonodaji – in sicer da je na njegovem ozemlju prijavljen delal v neprekinjenem obdobju dvanajstih mesecev – izključi iz uporabe člena 7(3) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC.

Podpisi